

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR LIETAS IEROSINĀŠANU

Rīgā

2019. gada 7. janvārī

Satversmes tiesas 1. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētāja Ineta Ziemele, tiesneši Aldis Laviņš un Artūrs Kučs,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto Augstākās tiesas (turpmāk – Pieteikuma iesniedzēja) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 183/2018),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzēja lūdz Satversmes tiesu izvērtēt Civillikuma 163. panta ceturtās daļas 1. punkta (turpmāk arī – apstrīdētā norma) atbilstību Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 96. un 110. pantam.

2. Civillikuma 163. panta ceturtās daļas 1. punkts noteic, ka par adoptētāju nedrīkst būt persona, kura sodīta par noziedzīgiem nodarījumiem, kas saistīti ar vardarbību vai vardarbības piedraudējumu, – neatkarīgi no sodāmības dzēšanas vai noņemšanas.

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā tiesas pieteikuma pamata ir ierosināma lieta, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18.–19.¹ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

4. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktu Satversmes tiesa izskata lietas par likuma atbilstību Satversmei. Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 9. punkts noteic, ka tiesības iesniegt pieteikumu par lietas ierosināšanu ir tiesai, izskatot civillietu, krimināllietu vai administratīvo lietu. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 19.¹ panta pirmās daļas 2. punktam pieteikums iesniedzams, ja tiesa, izskatot administratīvo lietu kasācijas kārtībā, uzskata, ka norma, ko ir piemērojusi iestāde vai kas tiesas procesā būtu jāpiemēro šajā lietā, neatbilst Satversmei.

Pieteikuma iesniedzējas izskatīšanā ir administratīvā lieta, kas ierosināta pēc personas pieteikuma par bāriņtiesas lēmumu atteikties atzīt viņu par laulātās personas bērnu adoptētāju. Bāriņtiesa savu lēmumu pieņēmusi, pamatojoties uz apstrīdēto normu. Tādējādi tā ir piemērojusi apstrīdēto normu un tā būtu jāpiemēro arī konkrētajā tiesvedībā.

Pieteikuma iesniedzēja uzskata, ka apstrīdētā norma neatbilst Satversmes 96. un 110. pantam. Apstrīdētajā normā ietvertais pamattiesību ierobežojums neatbilstot samērīguma principam, jo leģitīmo mērķi esot iespējams sasniegt ar mazāk ierobežojošiem līdzekļiem. Tādēļ Pieteikuma iesniedzēja 2018. gada 7. decembrī nolēmusi iesniegt pieteikumu Satversmes tiesā un apturēt tiesvedību lietā.

Līdz ar to Pieteikuma iesniedzēja ir tiesīga iesniegt pieteikumu, ievērojot tam Satversmes tiesas likumā noteiktās prasības.

6. Tiesas pieteikumam jāatbilst Satversmes tiesas likuma 18. un 19.¹ pantā noteiktajām prasībām.

Pieteikums ir formulēts motivēta lēmuma veidā, tajā ir sniegts lietas faktisko apstākļu izklāsts, kā arī juridiskais pamatojums par apstrīdētās normas neatbilstību Satversmes 96. un 110. pantam.

Līdz ar to pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18. un 19.¹ pantā noteiktajām prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. pantu, Satversmes tiesas 1. kolēģija

nolēma:

1. Ierosināt Satversmes tiesā lietu „Par Civillikuma 163. panta ceturtās daļas 1. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 96. un 110. pantam” pēc Augstākās tiesas pieteikuma (pieteikums Nr. 183/2018).

2. Uzaicināt institūciju, kas izdevusi apstrīdēto aktu, – Saeimu – **līdz 2019. gada 7. martam** iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētāja

I. Ziemele